

Izhaja
v ponedeljek, sredo
in petek.

Stane mesečno Din 7.—
za inozemstvo Din 20.—,
posamezna številka
1 Din.

Račun poštno-čkovnega
zavoda števil. 10.666.

NOVA DOBA

Uredništvo
in upravnništvo:
Celje
Strossmayerjeva ulica 1.
prilike.
Rokopisov ne vračamo.
Oglaš po tarifu.
Telefon Int. števil. 65.

„Septembarski dogodki“ v Celju.

V Celju, 20. septembra.

Da se razume globlje vzroke takozvanih »septembarskih dogodkov«, ki so pred dvajsetimi leti toliko bridko odjeknili v celem slovenskem narodu, si je treba vsaj površno predočiti takratni naš nacionalni položaj in tendence, ki so vplivale nanj. Avstrijski Nemci, ki so se že takrat smatrali samo za predstražo Nemštva v njegovih stremjenjih, da si odpre pot na južna morja, čez Balkan v Orijent in dalje proti neizmernim bogastvom Azije, so se vrgli z vso silo svoje kulturne, kapitalne in politične moči na Slovence. Svoje aspiracije na Galicijo so avstrijski Nemci opustili že v sedemdesetih letih ter so v avstrijskem parlamentu celo dolga desetletja sodelovali s Poljaki. Čehi so se s pomočjo svojega števila, bogastva svoje zemlje in z vzorno organizacijo svojih narodnih sil uprli ne le novemu nemškemu osvajanju, temveč so celo največji del svojega ozemlja očistili od nemškega vpliva. Bili so tako močni, da so nas mogli na Dunaju celo zdatno podpirati. Tako smo ostali kot dozdevno lahek plen Nemštvu na potu proti Adriji samo mi Slovenci.

Vodilo bi predaleč, ako bi hoteli tu naslikati celo našo mukotrpno borbo za našo narodno osamosvojebo. Še v 40. in 50. letih je bila Slovenija v nacionalnem pogledu prava puščava. Redki so bili možje, ki so verjeli v našo narodno bodočnost in nam počasi ustvarjali nekaj slovstva, ki je bilo takrat edini znak našega življenja. Še le z ustavnim življenjem je došlo nekaj več politične svobode in razmaha tudi med nas. Dobili smo Matico, Mohorjevo družbo, več časopisja, celo dnevnik »Slovenski Narod«, zgrajevalo se je naše ljudsko šolstvo, prihajali so slovenski inteligentje, ki so si dobivali več stikov z ostalim slovanskim svetom in so začeli ustanavljati prve naše narodne denarne zavode v združni obliki. Na deželi si je s pomočjo duhovništva, učitelstva in druge prosvetne inteligence začela krčiti pot naša narodna misel. Dočim so v kmečkih volilnih okrajih še v 70. letih propadali naši narodni kandidati proti Nemcem in nemškutarjem, to v 80., 90. letih in okrog stoletja že ni bilo več mogoče. Deželo smo si v 40-letnem žilavem boju in z velikimi osebnimi ter gmotnimi žrtvami osvojili.

Stopili smo korak dalje, vrgli smo

svoj pogled na mesta in trge. Tu bode izločil tozadevne boje na Kranjskem, Goriškem, Tržaškem in v Istri in se bode omejil na razmere na nekdanjem Štajerskem. Videli smo, da si ne moremo ustvariti zaprtega narodnega ozemlja preje, dokler si ne osvojimo naših mest in trgov, pa tudi važnejših industrijskih občin iz dveh razlogov: prvič se je osredotočevalo v teh krajih ves naš in tudi tuje gospodarsko in kulturno življenje. Slovenci kot zdrav, krepek kmečki narod smo se naglo množili in smo imeli mnogo, mnogo več ljudi kakor jih je mogla prehraniti naša, po večini prav skopa domača zemlja. Tem ljudem je trebalo dati kruha. In sicer ne samo na tujem, na Gornjem Štajerskem, Westfalskem, Ameriki in kamor so še šli naši tisoči in tisoči izseljencev, da puste tam svojo delovno moč in svojo narodnost, temveč tudi doma. Videli smo, da redimo tujca po naših uradih, po naših industrijah, v naši trgovini in obrti. Tujca, ki je domačina Slovenca preziral, ki ga je smatral za svojega slugo, za svojega delavca, čegar naravni poklic je edinole ta, da dela in se trudi celo življenje za njega. Oni, ki so šli v mesta in trge, so se navadili na svojo novo okolico, na drugačno, boljše, komodnejše, znabiti tudi deloma kulturnejše življenje — in so postali renegati. Povečini pa Slovenci, zlasti če je ostal svojemu narodu zvest, po teh krajih ni dobil kruha. Tem-le nemškim meščanom je bil vsak tujec ljubši kot slovenski domačin.

Drugič pa so nam bili ti nemški, bolje rečeno, nemškutarski kraji nevarni tudi radi tega, ker so širili germanizacijo še vedno po deželi okrog sebe. Tako so nastala cela središča renegatskega okuženja, osobito okrog večjih gospodarskih središč. Primeri: Celje je bilo »strogo« nemško, v okoliški občini smo že bili za večino obupen boj, Teharje je bilo nemškutarsko. Odtod je šlo okuženje v Vojnik, Konjice, Sv. Duh v Ločah, Pekel pri Polčanah, celo v Črešnjence, Pragersko, Poljskovo tja do Maribora. Nemškutarji iz teh središč so demoralizirali naš narod na vse mogoče načine. S tiskom, s pijačo, z zasluzki in »gospodstvom«, ki je na naše ljudi prav mnogokrat silno uplivalo in jih je vabilo med te tako »imenitne« in tako »naobražene« ljudi.

Vendar pa Slovenci nismo popustili. Po vseh teh nemških in nemškutarskih gnezdih so nastala mala ognjišča naše narodne prosvete, naše narodne,

kakor se vidi, socialne, misli, okrog katerih se je sprva zbiralo skoraj izključno naobraženstvo, polagoma pa tudi ostali stanov. Ker je bil nemški ne le režim, temveč tudi vsi uradi, vsja učilišča, vse prometne institucije, kakor železnice in pošte, skoraj vsa trgovina in obrt, da o industriji niti ne govorimo, je bilo silno težavno ustvarjati slovenske »kolonije« (prosim, v lastni deželi, v srcu lastnega naroda). Pridobitev je bil vsak uradnik, vsak uradni sluga, ki je riskiral, da so ga kolegi smatrali za inteligenčno manj vrednega, hribovskega »vindišerja«, vsak mali trgovec in obrtnik, vsak delavec. Narodna zgodovina samega našega Celja je za to najbolj zgovoren dokaz. In tudi najbolj zgovoren dokaz za to, kaj doseže, četudi mala četica, odločnih, složnih in delavnih ljudi.

Po 1. 1900 so se tedaj že močno kazali uspehi našega podrobnega narodnega dela tudi po mestih in trgih. V Celju samem je že stal ponosni Narodni dom, pod čegar gostoljubno streho so našle svoj sedež vse naše kulturne in gospodarske institucije. Prvi boji za afirmacijo Slovenstva na celjskih tleh ob priliki otvoritve Narodnega doma in obiska Čehov ob razvitu častitega prapora celjskega Sokola so bili že dobojevanji. Nemštvo je moralo opustiti stari sistem ignoriranja in zaničevanja mladega, odločnega slovenskega narodnega pokreta. Videle se je zlasti po uvedbi splošne in enakolilne pravice, da je celo pozicija Slovencev v splošnem in po mestih ter trgih tako jaka, da je nikakor ne bi bilo mogoče tako zlahka podreti. Došlo je med Nemci vsepovsod do velike nervoze, do ojačenih izpadov na Slovence, ki se niso več samo branili pri volitvah, pri organizaciji svojega gospodarstva in svoje kulture, temveč so se začeli z uspehom boriti proti kraježu slovenskih otroških duš v javnih in šulferajnskih šolah.

Meseca septembra 1908 se je vršil občni zbor nemškega napadalnega društva »Südmark« v Beljaku. Na tem občnem zboru, ki se je bavil izključno z narodnostnimi vprašanji, tikajočimi se slovenskih dežel, se je sklenilo »obrambno«, v resnici pa napadno delo proti Slovincem ojačiti. To »ojačanje« ni moglo biti drugega kot surovo nasilje, saj so Nemci s pomočjo avstrijske vlade itak imeli v rokah mnogo, mnogo več ko bi jim šlo v naši deželi po njihovem številu. To »ojačanje« smo nekaj dni pozneje tudi čutili po svojih hrbtih vsi oni, ki smo se udeležili glavne skupščine Družbe sv. Ci-

rila in Metoda dne 13. septembra 1908 v Ptuj. Družba je tedaj prihajala s pomočjo mladih, izvežbanih, in moram reči, fašistično nacionalnih narodno-radikalnih akademikov v velik razmah in je mogla tudi na nekaterih posebno ogroženih točkah slovensko-nemške narodnostne meje ustanoviti nekaj šol in vrtcev za obrambo slovenskih otrok pred potujčevanjem, na pr. v Velikovecu in Muti, pa tudi drugod. Zato so jo imeli Nemci še prav posebno v želodecu in so vsled sklepa zloglasnega nemškega spodnještajerskega Narodnega sveta inscenirali napad na udeležence Ciril-Metodove skupščine v Ptuj in še grši razbojniški napad na udeležence slavnosti, ki so jo priredili slovenski napredni akademiki v prid zgradbi Sokolskega doma v Gaberju pri Celju. Dvajsetletnico teh dogodkov v Celju obhajamo baš danes. Istočasno ko slavimo spomin prvima mučenikoma za izvojevanje končne naše osvoboditve, Adamču in Lundru, čiju kri je tekla po ljubljanski ulici v obrambo Nemštva, bolje rečeno renegatstva v slovenskih pokrajinah.

Napad na Slovence dne 20. septembra 1908 v Celju je bil tretji in zadnji. Dasi še takrat nismo slutili, da se bomo mogli že v 20 letih spominjati tega napada v glavnem taboru celjskih Nemcev, tu v »Celjskem domu«, pa smo itak že takrat poleg fizičnega trpljenja in gmotne škode videli tudi pozitivne strani. Četudi so celjski Nemci s pomočjo bratcev iz Ptuja, Maribora, Vojnika, Laškega, Slovenjgradca in od drugod izvršili na nas grd in zavraten napad, čegar glavni del je bil »izvojevanje« po noči ob asistenci celjske mestne policije — pa smo vendar mogli večidel iz mesta in najbližje okolice napolniti vse gornje prostore Narodnega doma, izvesti mirno celi program in smo mogli po tisti usodni nedelji mobilizirati celo okolico ter z gospodarskim bojkotom zadeti posamezna nemška podjetja do srca. Začeli smo kljub vsemu trdno verjeti v svoje sile in svojo opasnost tudi po mestih in smo narodno delo v tem pravcu še podvojili. In takrat je bila trdna vera v bodočnost in uspešnost našega nacionalnega dela naša edina in največja moralna opora!

Mnogim med nami še stoji lepa in solnčna nedelja dne 20. septembra 1908 živo pred očmi. Vedeli smo že dopoldne, da »se nešto iza brda valja.« Po ulicah so namreč že postopali prosluli nemški »brambovci« iz celega Malega Štajerja. Razrezani obrazi z gorjačami. Naše intervencije na ma-

René Pujol:

Če greš na lov . . .

Jacques Reuillet je oženjen. A to dejstvo ni baš posebno važno. To se je že pozabilo.

Jacques ljubi svojo ženo, to pa je tudi njegova pravica in tako je povsem v redu. Gospa Reuilletova je žena, ki nastopa samozvestno in ki tako ceni svoj spol, da pravi svojemu možu »vi«.

Toda v življenju vsakega moža se pojavljajo trenutki, ko želi, da se mu reče »ti«. Ta intimnost mu ugaja in mu je potrebna. Tudi Napoleon je včasih čutil to potrebo. Gospodična George je izgubila moč nad cesarjem, ker ga je nazivala »vaše veličanstvo« v trenutkih, ko bi mu bilo sigurno ljubše, če bi mu bila rekla »mali moj«, »sree« ali kaj sličnega.

Skratka, Jacques je kljub ljubezni, ki jo je gojil napram svoji ženi, dvoril Gaby Constantovi. Gaby Constantova je kljub svoji mladosti vdova. In to že tako dolgo, da to ni več niti žalostno. Ona je vesela žena in se ne pretvarja. Gaby je vitkega, zagorelega, divno zgrajenega telesa in kadar hodi, spominja na Amazonko, koje srce ne gori, samo da bi mogla čim močneje napenjati lok in čim boljše meriti. Poleg te močne in vitke pojave je izgle-

dal Jacques kakor mladenič v nevarnih letih. Vsakokrat, kadar je bil ž njo na samem, je ponavljal z istim ognjem: — Kdaj? . . . Kdaj? . . . Kdaj? . . .

Gaby se je zadovoljevala z nasmeškom in je odgovarjala dražestno, toda ponosno:

— Mogoče jutri, mogoče nikoli!

Če reče žena to možu, tedaj on ne verjame, da ne bo nikoli, temveč je globoko prepričan, da bo to jutri.

Reuilletovi, Gaby Constantova in še par bogatih Francozov je bivalo na deželi pri nekemu skupnemu prijatelju.

Gospa Reuilletova ne nadzoruje svojega moža. Vendar pa je opazila, da je njen mož napram lepi Gaby zelo uslužen. To je mogla sklepati po nekaterih brezpomembnih, toda prav značilnih dogodkih. In baš zaradi teh dogodkov je postal Jacques še hujše zaljubljen v Gaby, napram svoji ženi pa nezaupljiv.

Onega jutra je odšel Jacques zelo zgodaj s puško v roki, prav kakor da se je odpravil na lov. V resnici pa ni šlo za lov, nego za pravcato zaroto: Jacques dovoli, da ga Gaby odvede v svojem avtomobilu. — »Ali samo častno«, je dodala, ko mu je sporočila svojo namero. Peljala se bova samo do močvirja in tam lovila čaplje.

Tako se je tudi zgodilo. Na koncu drevoreda je stopil Jacques v avto lepe vdove — in voz s šestimi konjskimi silami je v hipu izginil!

Ko sta se vozila skozi gozd, v katerem je vse rumenelo in rdelo, je Jacques začel s svojo akcijo.

Gaby je šofirala. To je prav resen posel, ki zahteva, da človek osredotoči vso svojo pažnjo. Nedvomno se je moral Jacques ravno radi tega posvetiti nekim anatomskim študijam. Že začetek teh študij, prvi rezultati so izzvali v njem navdušenje, ki je mejilo na norost.

Avto drvi.

— Kje sva sedaj? — vpraša Jacques.

— 25 kilometrov od dvorca! — odgovarja Gaby. Bodite dostojni, ali pa se bova vrnila.

— Pa saj sem dostojen . . .

— Odmaknite roko! . . .

Nenadoma, še predno je mogel Jacques ubogati, se je začel motor ustavljati, dokler ni popolnoma utihnil.

— Kaj je to? . . .

— Defekt! — odgovori Gaby mirno. Zaljubljenec prebledi. V tem trenutku je pozabil na svojo ljubezen in misli samo na prepir in neprimliko, ki jih bo imel s svojo ženo.

— Defekt? Ali mislite, da bo to dolgo trajalo?

— Ne vem, kako dolgo bo to trajalo.

— Namreč . . . Jaz mislim . . . mislim na svojo ženo . . . Ona sumi v naju, saj veste . . .

Gaby očitno ni bilo po volji, da je omenil svojo ženo.

— Namesto da mislite na svojo boljšo polovico, mi rajši pomagajte, da pregledam motor.

— Ono — kar sem hotel reči . . . jaz se namreč ne razumem v take stvari . . .

Izstopila sta iz avta. Jacques je bil zelo v skrbeh in razburjen; bil je namršen in ljut. Gledal je, kako si je njegova lepa šoferka nadela gumijaste rokavice in se začela z lahko roko ukvarjati z orodjem pri motorju.

— Torej? . . .

Gaby vstane:

— Torej, cilindar je počil.

— Torej? . . .

— Tu ni mogoče ničesar storiti.

— Kako to mislite?

— Morava ostati tako dolgo tukaj, dokler se kakemu drugemu avtomobilu ne zljubi, da nas odvede s seboj.

— Pa to je norost! . . .

— Meni je prav tako neprijetno pri duši, kakor vam! — odvrne Gaby.

— Toda vi nimate moža! Kaj poreče moja žena, če se ne vrnem do južine? . . .

— Naj poreče, kar hoče . . . Napram

gistratu in v Gradcu zastojne. Tu v »Celjskem domu« frajpir za »Südmarkin« denar. Popoldne na kolodvoru pretepi prihajajočih in na nikak napad pripravljenih slovenskih gostov. Zvečer zbiranje hrabre nemške vojske častitih »purgarjev«, akademikov, mestnih delavcev, raznih hlapcev in drugih pred Narodnim domom. Potem bojni pohod po mestu. Vpitje, razbijanje napisov po slovenskih trgovinah, snemanje tabel, napad s kamenjem na Zvezno tiskarno. Konečno streli na Narodni dom, priprave za naskok — in v tem momentu puškina kopita došlih vojakov po hrbtih nemških demonstrantov. — Med tem napadi na posamezne Slovence in poslopja. Bila je tipična nemška idila v Celju, kako so neki pouličnjaki metali kamenje na poslopje slovenske gimnazije pod zaščito mestnega stražnika... Vse skupaj slike nemške podivjanosti in oholosti, ki je v svetovni vojni dobila zaslužen plačilo.

V Celju je bil to, kakor že rečeno, tretji in zadnji naskok Nemstva in renegatstva na Slovenstvo. Deset let na to, l. 1918, je došlo povračilo. Vsaj v glavnem politično. Ekonomskega in kulturnega, pravzaprav duševnega boja pa še nismo dobojevali. Še zdavnaj nismo gospodarji industrijske in obrtne produkcije v mestu in okolici, še je mnogo preveč nemške trgovine in še se preveč Slovencev udaja misli, da so po usodi in historiji hlapci Nemcev, celo nemškutarjev, ne pa najmanjše enakopravni sodelavci v svoji nacionalni državi. Manjka še osebnost, narodne in državne samozvesti, ki jo z bolešjo in zavistjo v naših srcih gledamo pri drugih narodih. Toda tista zdrava, nepremagljiva vera v bodočnost našega naroda, ki nas je držala in vodila v avstrijskih časih, nas naj vodi tudi sedaj. Tudi to bo prišlo, da bode vsak Slovenec višje cenil in ljubil svojo domovino in svoj narod ko kakršnokoli tujino. Čim več bomo k temu pomagali, tembolj bomo olajšali položaj bodočim rodovom.

Občni zbor Zadružne Zveze v Celju.

Celje, 20. septembra.

Danes se je vršil ob zelo obilni udeležbi zadrugarjev iz mariborske pa tudi iz ljubljanske oblasti občni zbor Zadružne Zveze v Celju.

Občnemu zboru je predsedoval min. n. r. gospod dr. Vekoslav Kukovec, ki se je po otvoritvenih formalnostih najprej spominjal mnogih umrlih odličnih zadrugarjev, med njimi g. dr. Franja Jurtela, načelnika ptujske Posojilnice, soustanovnika celjske Zadružne Zveze in jednega od najodličnejših ter najbolj zaslužnih slovenskih združnih delavcev; nato g. dr. Radoslava Pipuša, delavnega člana Zvezinega načelstva in predsednika Posojilnice v Mariboru, Antona Hermana, načelnika Hranilnice in posojilnice v Št. Pavlu pri Preboldu, Maksa Robiča iz Središča, Gustava in Blaža Tomina iz Globokega, Ivana Goloba od Sv. Troji-

ce v Slov. goricah in mnogih drugih.

Zapisnik zadnjega občnega zbora se je prečital in odobril. Iz poročila načelstva in nadzorstva, ki ga je podal občnemu zboru revizor g. Smodiš, omenjamo, da je štela Zadružna Zveza koncem leta 1927 193 članic; tekom leta je na novo pristopilo 5 članic, izstopilo pa 6 članic. Vendar pa število članstva ne izkazuje popolnoma velikosti in notranje moči te najstarejše slovenske združne organizacije. Po statistiki o stanju Zvezinih članic koncem leta 1926 je razvidno, da je bilo včlanjenih pri teh zadrugah 38.943 članov, ki so imeli za 3.372.875.20 Din vplačanih deležev. Hranilne vloge so znašale 219.257.703.58 Din, posojila 141.380.221.35 Din, naložen denar 73.260.583.55 Din, upravni stroški 6.092.935.47 Din, čisti dobiček 2 milijona 785.501.70 Din, rezervni zakladi 23.191.574.28 Din, denarni promet 1.805.695.084.57 Din. Ker je Zadružna Zveza vsled izgub, katere je imela pri Slavenski banki in tudi vsled izgube pri dveh produktivnih zadrugah, od teh pri jedni invalidski, zaupajoč svojčasnim zatrdilom pristojnih vladnih činiteljev, in jedni kreditni zadrugi v Prekmurju, prišla v težkoče, se njeno poslovanje v letih 1926 in 1927 ni moglo tako povoljno razvijati kakor v prejšnjem času. Trebalo je izplačati visoke iznose vlog, dočim je bilo kreditno poslovanje v teh razmerah omejeno. Pač pa se je normalno vršilo njeno revizijsko poslovanje.

V tekočem letu se je sestavil iz članov Zvezinega načelstva, nadzorstva in izmed nekaterih izkušenih združnih gospodarjev sanacijski odbor, kateremu se je z marljivim delom ob veliki požrtvovalnosti in odločnosti Zvezinih članic, da svojo centralno organizacijo tudi v nesreči vzdrže in ozdravijo, posrečilo, da je finančno stanje Zveze popolnoma saniralo. O tej veliki in za solidnost slovenskega združništva značilni akciji je poročal predsednik Zvezinega nadzorstva in sanacijskega odbora g. dr. Josip Zdolšek iz Brežic. Po daljši debati, v kateri so se podala natančna pojasnila o poteku in rezultatu sanacijske akcije, in katere so se udeležili zastopniki mnogih zadrug, sta se odobrila računska zaključka za leto 1926/27 in pa sanacijska akcija.

Pri volitvah v načelstvo so bili izvoljeni za predsednika g. Franjo Roblek iz Žalca, za podpredsednika gg. Franjo Pikel iz Žalca in dr. Josip Zdolšek iz Brežic, za člane načelstva gg. dr. Ernest Kalan iz Celja, dr. Leopold Boštjančič iz Maribora, dr. Franjo Šalamun iz Ptuja, Vilko Senica iz Žalca, Ivan Lavrič iz Loškega potoka, Iv. Vizovišek iz Žalca, F. Mlinarič iz Središča in Hinko Šumer iz Šmarja pri Jelšah. V nadzorstvo so izvoljeni gg. dr. Milan Gorišek iz Št. Lenarta kot predsednik, Srečko Robič iz Limbuša kot podpredsednik, nadalje pa dr. Prus (Konjice), Poljak (Radenci), Brinar (Gotovlje), Hotko (Žužemberk), Vester (Vitanje), Poljšak (Zagorje), Goričar (Mozirje) in Omladič (Braslovče).

— In vi... vi mi obljublimate, da me ne boste izdali? ...

— Prisegam vam!

— Torej potem... na svidenje!

Jacques se je zavedal, da je storil neumnost, toda njegova sebičnost je vendar zmagala. Napotil se je nazaj po cesti in ni si niti upal obrniti se še enkrat, marveč je samo zamrmral: — Pri Bogu, zelo mi je žal! ...

Ko je prehodil jedva kakih sto metrov, je obstal: slišal je neki šum. V svoje največje veselje je opazil, da se Gabyn avto približuje k njemu:

— Defekt je torej odstranjen?

— Moj avto sploh ni imel defekta, odgovori Gabi in se mu porogljivo nasmehne. Hotela sem samo spoznati vašo ljubezen. Izkušnja, ki sem si jo stekla, potrjuje moje pričakovanje. Srečno pot! ...

Jacques pohiti za vozom:

— Ne zapustite me! Brez šale! ... Pa vi se samo šalite, Gabi!

— Vse je kruta resnica! ... A predvsem mi obljubite, da ne boste rekli svoji ženi, da sva bila midva skupaj ... mu zakliče ona.

Čul se je grohoten smeh. Avto je izginil v oblaku prahu in Jacques se je znašel sam na cesti. Čakala ga je pot petindvajsetih kilometrov ...

(Prevel — rp —)

„Veselite se z menoj“

pravi mlada gospa Mica. „Zmeraj bom vesela in dobre volje, ker mi ne preči nikaka težka muka, odkar RADION pere sam.“

Varuje perilo!

Koncem zborovanja je izrekel gosp. dr. Ernest Kalan v imenu zborovalcev najprisrčnejšo zahvalo Zvezinemu sanacijskemu odboru, posebej pa še njegovemu predsedniku g. dr. Zdolšku za njegovo veliko delo, na kar je g. dr. Kukovec z zahvalo bivšemu predsedniku Zveze g. dr. Antonu Božiču za njegovo dvajsetletno delovanje na čelu Zveze zborovanje zaključil.

Anski vrh!

Toči se vinski mošt iz lastne gorce. Na obilen poskus vabi gostilničar RAFKO KRUŠIČ.

Proglas družabnega bojkota odgovornih predstavnikov vlade in vladnih strank.

Vodstvo KDK je imelo včeraj v Zagrebu svojo sejo, na kateri je sklenilo kot nadaljnje sredstvo v boju proti hegemonističnemu režimu družabni bojkot. Obenem je izdalo o tem proglas na narod, v katerem se pravi med drugim: »S predstavniki vlade in vladnih strank, ki so odgovorne za sedanji režim sile in neenakosti, je treba prekiniti vse družabne stike. Ravno tako je treba postopati tudi z vsemi onimi, ki z avtoriteto svojega posvetnega ali cerkvenega položaja podpirajo ta režim. Pristašem vladnih strank, ki bi se na kakršenkoli način zavzeli za ta režim in skušali preprečiti uspeh narodne borbe, je treba z držanjem in ponašanjem okolice, v kateri živijo, dati čutilti razpoloženja naroda. Kdor se postavlja proti narodu, ni naroden človek in ne spada v narodno zajednico.«

O aretaciji dr. Iv. M. Čoka v Trstu

je izjavil v sredo 19. t. m. Svetozar Pribičević napram novinarjem sledeče: »Veliko razburjenja je izzvala v vseh naših krajih aretacija dr. Iv. Čo-

ka, znanega slovenskega narodnega delavca v Trstu. G. Čok je znan kot miren in trezen človek, ki se ni nikoli odlikoval po kakih teatralnih nastopih, temveč se je vedno bavil z mirnim in drobnim delom največ na narodnem in kulturnem polju. On je bil tudi član začasnega narodnega predstavništva v Beogradu (kot zastopnik takrat še samo od Italijanov zasedenega slovenskega Primorja) in je igral v tem predstavništvu odlično ulogo. Te dni ga je dala italijanska vlada aretirati in kakor se sliši, se pripravljajo celi monstre-proces proti našim sonarodnjakom v Italiji. To je italijanski odgovor na odobrenje nettunskih konvencij. V Italiji tako malo cenijo uradne zastopnike naše države v Beogradu, da jim servirajo kot odgovor na nettunske konvencije progone našega najboljšega i najbolj zavednega elementa, ki na svojo nesrečo živi v Italiji. Jaz sem še l. 1924 rekel proti Pašiću, da je prijateljski pakt z Italijo neumnost. Jasno je, da ne more biti prijateljstva z Italijo, dokler se tam preganjajo naši rojaki, temveč da smo lahko zadovoljni s korektnimi odnosi.«

Šolarji
najboljše in najcenejše
torbice
kupimo letos samo pri
R. Stermecki,
Celje.

d. Civilni geometer Franjo Šmid se je preselil s svojo pisarno iz Zavodne v Celje, Slomškov trg št. 4. 852
d. Mlada gos se je zatekla k hiši v Liscah št. 37. Lastnik jo lahko tam prevzame. Vpraša naj v vrtni hišici. 850

Nepresegljive

v kakovosti in ceni so
Putanove
otroške nogavice

Dobra kvaliteta

št. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Din 7- 8- 9- 10- 11- 12- 13- 14- 15- 16-

Boljša kvaliteta

št. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Din 12- 13- 14- 15- 16- 17- 18- 20- 22- 24-

Najboljša kvaliteta

št. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10
Din 18- 19- 20- 21- 22- 23- 24- 26- 28- 30-

L. PUTAN, CELJE.

Domače vesti.

d Shodi KDK v mariborski oblasti. V nedeljo, dne 23. septembra se bodeta vršila okrajna zbora KDK ob pol 9. dopoldne v Kozjem pri Kuželju in ob 3. popoldne v Mestinju pri Smehu. V nedeljo 30. septembra v Slovenjgradcu ob 10. dopoldne pri Gollu in v Mislinji ob 2. popoldne pri Iršiču. Povsod bodeta govorila narodna poslanca dr. Kramer in Pucelj.

d Dvajsetletnice »septemskih dogodkov« v Celju so se včeraj v mali dvorani na dostojen način spominjala naša odlična narodna društva »Sokol« in obe podružnici Družbe sv. Cirila in Metoda. Večer je otvoril in zaključil »Sokolov« prosvetar br. dr. Mejak z markantnim nagovorom na sokole, Cirilmetodarje in drugo občinstvo, ravnatelj Janko Lešničar pa je podal v kratkem predavanju sliko narodnostnih bojev v naši oblasti in mestu Celju okrog l. 1908. Celjsko pevsko društvo je krasno zapelo zdravico domovini. Dvorana je bila natlačeno polna, osobito je došlo veliko sokolske mladine. Bil je prav lep nacionalen večer, ki bi jih v Celju rabili še več.

d Iz sodne službe. Deželnotodni svetnik g. dr. Jakob Konda je premeščen od okrožnega sodišča v Celju k deželnotodni sodišču v Ljubljani. Izvrstnega sodnika in ljubeznivega družabnika bodemo v Celju težko pogrešali.

d Inspekcija zdravstvenih ustanov. Načelnik ministrstva narodnega zdravja g. dr. Andrija Štampar si je danes ogledal ustanove Zdravstvenega doma v Celju in se je podal v Rogaško Slatino, kjer se pravkar gradi nov Zdravstveni dom.

d »Krainische Sauhund«. »Cillier Zeitung« je na naša poročila o »atletiki« priobčila skoraj celo stran polemike, na katero bode naš sportni poročevalec odgovoril v ponedeljek. Mišlimo pa, da bodo »atletikom« »die krainischen Sauhund« iz l. 1928 dolgo obležali v želodcu. Gospodje Nemci bi se morali za tako »pasjo svinjarijo« opravičiti, ne pa — napadati, ker bi

se morali zavedati, da živimo navzlic vsemu po l. 1918.

d Lahkoatletske tekme JSS. Za društva, včlanjena v celjski sokolski župi se vrši lahkoatletska tekma v nedeljo, 23. septembra ob osmih dopoldne na dvorišču mestne osnovne šole v Celju. Člani tekmujejo v prostih vajah, določenih za pokrajinski zlet v Skopljeh, v skoku v višino in daljino, v teku na 100 m in v metu krogla. Članice v prostih vajah, določenih za pokrajinski zlet v Skopljeh, v skoku v višino in daljino, v teku na 100 m in v metu žoge s pentljo. Kdor pri prostih vajah ne doseže vsaj 5 točk, se izloči od nadaljnega tekmovanja. Pozivamo brate godnike in sestre sodnice, da bodo vsaj pol ure pred napovedano tekmo na licu mesta, kjer bodo dobili podrobnejša navodila. Razume se, da morajo ob istem času biti pripravljeni tudi vsi tekmovalci in tekmovalke. — Tehnični odbor Sokolske župe v Celju.

d Uradni dan »Sreskega gremija trgovcev v Celju« za člane v gornjegrajskem srezu se vrši v torek, dne 25. tm. in sicer od 11. ure predpoldne dalje v posebni sobi gostilne g. F. Voršnika v Gornjemgradu in od 14.—16. ure v posebni sobi gostilne »Pri pošti« v Mozirju.

d Nepreviden kolesar. Delavec Ivan Kranjc iz Westnove tovarne je v sredo zvečer zavozil pod pokopališčem s kolesom v delavca Jos. Končana tako, da je padel in dobil poškodbe po glavi.

d Občinski urad Celjske okolice bi oddal za dobo petih tednov v oskrbo osemletnega fantka in dveletnega fantka, v stalno oskrbo bi pa dal dva, okrog dve leti stara fantka. Kdor bi želel te otroke vzeti v oskrbo proti malemu plačilu ali morda za svoje, se naj oglasi v občinskem uradu.

d Plesno šolo namerava prirediti tudi letos Slovensko obrtno društvo. — Vstopnina za večer in osebo 10 Din. Interesenti in interesentinje naj se oglase z dopisnico pri društvu. Plesna šola se namerava pričeti s 10. oktobrom.

d Občni zbor Ljudskega vseučilišča v Celju se vrši danes, v petek 21. t. m. ob 20. uri v risalnici deške meščanske šole. (V sredo je bilo pomotoma javljeno ob 18. uri).

d Občni zbor srezke organizacije SDS za srez Celje—Vransko, ki je bil vsled nesporazuma sklican za nedeljo, dne 23. t. m. dopoldne, se ne vrši. Ta občni zbor se bo vršil po velikem manifestacijskem shodu 14. oktobra. Delegati bodo pravočasno obveščeni.

d Umrl je v Celju g. Silvester Fon, ravnatelj zemljiške knjige v pok., 74 let star. Pogreb se je izvršil danes popoldne. N. v m. p.!

d Umrl je v celjski javni bolnici na griži 19-letni kmečki fant Mihec Štuflek iz Sv. Stefana pri Šmarju.

d Nočno lekarniško službo v Celju ima od sobote, dne 22. t. m. do petka, dne 28. t. m. lekarna »Pri Mariji« pomagaj »na Glavnem trgu.

d Gasilno društvo v Celju. Tedensko službo ima od nedelje, dne 23. t. m. do sobote, dne 29. t. m. II. vod pod poveljstvom g. Josipa Pristoška.

d Šestdesetletnica Vavla Kľofáča. Znani češki narodno-socijalni politik in podpredsednik češkega senata Vavla Kľofáč obhaja šestdesetletnico. Velikemu prijatelju Slovencev še na mnoga leta!

d Dom na Urški gori zaprt. Mislinjska podružnica SPD v Slovenjgradu obvešča vse cenjene turiste in izletnike, da bode dom na Urški gori od 25. t. m. naprej zaprt.

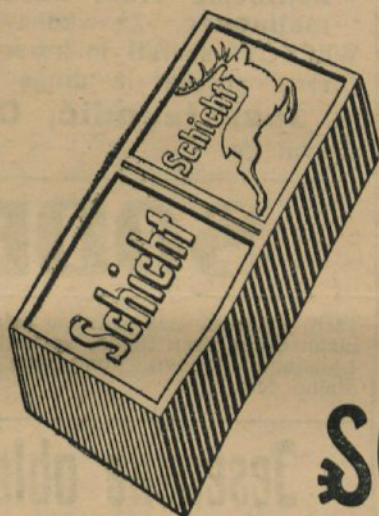
d V Marzem nad Dolom se je ustrelil v domači kleti z očetovo puško 17-letni učenec 4. razreda meščanske šole v Celju Ivan Draksler, ker je padel pri ponavljalnem izpitu. Fant je bil zelo marljiv, vendar pa uka ni mogel zmagati. Cela okolica žaluje z nesrečno rodbino.

d Kap je zadela v torek zvečer šolskega svetnika g. dr. Janka Bezjaka v Sodnijski ulici v Mariboru, ko se je vračal domov. Odpeljali so ga v stanovanje v domačo oskrbo. Številni prijatelji in znanci mu žele skorajšnje okrevanje!

d Iz šolske službe. V sredo (tedaj že v novem šolskem letu) je bila zaključena v prosvetnem ministrstvu velika razvrstitev učiteljstva tudi v obeh slovenskih oblastih. V bližnji naši okolici so premešteni (e): v Rajhenburg Ana Podboj iz Tržiča, v Litijo Iva Ko-

Lepa Turkinja

ceni lepo perilo
in skrbi, da bo
dolgo trajno in
se vedno bleščalo
od snage. Ona
radi tega rabi le

SCHICHTOVO MILO

derman iz Šmartnega ob Paki, v Št. Rupert Martin Mizerit iz Zdol, v Rajhenburg Erika Pavletič iz Sinjega vrha, v Planino Vera Kristof iz Sromelj, k Sv. Lenartu nad Laškim Julija Klemenčič iz Kostela pri Kočevju, v Zidani most Angela Čampa iz Brda, v Kozje Ema Killer iz Gotovelj, v Rogatec Angela Križ iz Braslovč, v Tešanovce Ivanka Vrečko iz Šmartnega ob Paki, v Izakovce Jakobina Podboj iz Griž, v Št. Rupert nad Laškim Vavla Polh iz Št. Pavla, v Vitanje Marija Irglič iz Šoštanja, istotje Danica Kraševac iz Griž, k Sv. Florjanu pri Rogatcu Angela Kodela-Salmič iz Štor in k srezkemu poglavarstvu v Prevalje Marica Soršak iz Vitanja.

Dijaški koledar 1928-29, bogato opremljen, lepe vsebine, razpisuje veliko nagradno tekmo v stvarni vrednosti žez 50.000 Din.

d Planinski koledar za leto 1929 hočem zopet izdati, ker me mnogi k temu nagovarjajo. Vsled tega prosim vse, Planinskemu koledarju naklonjeno občinstvo, da istega potom dopisnice naročiti blagovoli, da vidim ali se zglaši zadostno število ali ne. Obenem prosim za popravke v besedilu koledarja 1924 in novo gradivo za koledar vsaj do konca septembra. Inseratov ne bom priobčil. Prebitek gre v planinske svrhe. Planinski pozdrav! Brunon Rotter, Maribor. Krekova uli-

d Spas za domačicu je RADION. Pranje rublja je ne odnosi suviše vremena, imade dakle prilike, da se brine za ostale kućne poslove. Sa Radionom pruža se svakome sredstvo za pranje, kojim se pere bez ikakovog truda i da se rublje ne ošteti.

d V gostilni »Pri mostu«, se v soboto in nedeljo dobé rižve in mesene klobase. Seveda tudi ne bo manjkalo »kisle župe«.

d Razstava narodnih vezenin iz Bosne in Hercegovine v pestrih narodnih motivih se nahaja v sobi bivše čitalnice v Narodnem domu v Celju od petka 21. septembra do nedelje 23. septembra vsaki dan od 8. ure dopoldne do 6. ure zvečer. Slavnemu občinstvu bode razstavljena raznovrstna oblačila za dame in otroke, kakor tudi vsakovrstne hišne oprave. — Vstopnina prosta! — Na licu mesta se istočasno sprejemajo naročila po predloženih vzorcih, odn. so gotovi predmeti takoj na razpolago za kupiti. Za obilen obisk se vljudno priporoča Nikola Popadič, trgovec narodnih vezenin, preprog itd. iz Bosne.

Vsled pomanjkanja prostora smo morali odložiti veliko gradiva za ponedeljek.

Kino.

Mestni kino Celje. Petek 21. in sobota 22. septembra: »Črna duša«. Veličastna kriminalna drama v 2 delih in 10 dejanjih (oba dela v eni predstavi). V glavnih ulogah znana umetnika René Navarre in Elmire Vautier. Izredna senzacija! — Nedelja 23. in ponedeljek 24. septembra: »Lov na bogatega zeta«. Sijajna veseloigra v 6 dejanjih. V glavnih ulogah elita berlinskih igralcev Wilhelm Dieterle, znan iz vefilma »Župnik Dolski«, Reinhold Schünzel, Hans Mierendorf, Celjan Harry Hardt, Maly Delschaft, Margareta Kupfer, Frieda Richard, Siegfried Arno, Julius pl. Szöregly

Graški velesejm 1928

Štajerska
Kmetijska razstava

29. sept. do 7. okt.

Razstava
slik
starega in
novega
mesta
Graz

30. sept.
do 31. okt.

Veliko zabavišče

d Noseče matere naj skušajo z rabo prirodnih grenčice »Franz-Josef« odstraniti vsako telesno zaprtje. Predstojniki vseučilišnih ženskih klinik soglasno hvalijo pristno vodo »Franz-Josef«, ker je lahko zaužitna in ker milo odpirajoči učinek zanesljivo nastopi v kratkem času in brez neprijetnih postranskih pojavov.

in Paul Morgan. V nobenem filmu še ni nastopilo toliko najboljših igralcev! — Prednaznanilo: »Pozor! Eksplozija!« (Pat & Patachon) in »Bigamija« (Heinrich George).

Premog iz vseh rudnikov in najboljših vrst dobavlja in dostavlja najcenejše
Franjo Jošt, Celje, Aleksandrova ul. 4

3 dijake

ali druge mlade gospode ozir. 3 dijakinje ali druge gospodične, sprejemem na dobro domačo hrano in v lepo solnčno stanovanje, ali pa tudi na samo stanovanje. Naslov v upravi. 3-3

Divji kostanj,

želod, seno in slamo, kupuje vsako množino po dobrih cenah trdka
Jos. Kirbisch, Celje. 2 2

Išče se lokal za trgovino

v prometni ulici v Celju. Eventuelno se tudi kupi mala trgovina na prometnem kraju v Celju ali okolici. Naslov v upravi lista. 3-2

Koleselj

nov, enovprežni, z oljnatimi osmi, streho in pokrivalom iz usnja, naravno rumen les, se poceni prodaja. Vpraša se pri Ivanu Strelec, sedlar in tapetar, Celje, Samostanska ul. 2.

Lastnikom avtomobilov

in vsem cenjenim strankam vljudno naznanjam, da izdelujem luksuzne avtokaroserije vseh vrst ter jih tudi popravilam. Izdelujem tudi tovarne vozove in kočije vseh vrst ter vsa v to stroko spadajoča dela.

Za naročila se toplo priporočam
Jože Stajniko, izdelovatelj avtokaroserij
CELJE, Ljubljanska c. 19, (v hiši g. Gregl, kovač).
Postrežba točna. Cene solidne.

Velika narodna trgovina

26-20

KAROL VANIČ

Prešernova ulica št. 15

Zaloga sukna, modnega volnenega blaga. — Sezonske novosti po najnižji ceni.

26 21

Švicarske ure, zlato, srebro, briljante, optika, očala
Najvčejja delavnica

za vse v to stroko spadajoča dela.

Anton Lečnik

urar, juvelir, optik

CELJE, Glavni trg 4.

26 21

Mleko

sveže, 30 litrov dnevno ter na zahtevo tudi sladko smetano po dnevni ceni, bi dostavljala neka stranka iz bližine Celja na dom. Naslov v upravi. 1-2

Stanovanje

obstoječe iz sobe in kuhinje, išče mirna stranka brez otrok. Plača naprej ev. popravi stanovanje.

Išče se prodajalka

ali praktikantinja za manufakturno in modno trgovino. Istotam se sprejme učenka z zadostno šolsko izobrazbo. Ponudbe pod »Manufaktura« na upravo.

Gospodinje!

uporabljajte za čiščenje:

parketa, linoleja, pleskanih tal, pohištva, šip itd. samo

„KOMET“, tekoči vosek

ki je najizdatnejša, najcenejša in najboljša politura za tla. Čiščenje z njim je brez truda. Zahtevajte ga v trgovinah ali direktno pri Drag. M. DARIČ, 31 Celje, Javno skladišče. 46

Izposodite si električni aparat!

Lepa meblovana soba

se odda eni ozir. dvema osebama. Eventuelno tudi s hrano. Lisce 42. 2-2s

Čaj, pristna slivovka, rum, konjak, najfinejše vrste kave, pristni malinovec. Za vkuhanje sadja WECKOVI aparati in kozarci, emajlirana posoda in druga železnina.

Jos. Jagodič, Celje

Glavni trg. 1-3s

SODE

vseh velikosti ima vedno v zalogi po najnižjih cenah Fran Repič, sodarsko podjetje, Ljubljana, Trnovo. Pomočnike sprejme v stalno delo. 5-15s

Jesenske obleke

in complete, puloverje, veste, leंबरčke po najnovejših vzorcih in konkurenčnih cenah nudi na drobno in debelo

tovarna pletenin **MICA KRIZANIČ, Celje,**

19 Polule 4. 35

Prevzema tudi podpletanje nogavilo.

M. Joštov paromlin

Medlog — Celje

Prodajalna Gosposka ul. 27

Na debelo! Na drobno!

Proda se

dve smoking obleki, dve žaket obleki, tri površnike, zimska suknja in več oblek, vse še dobro ohranjeno. Maks Zabukošek, Cankarjeva ul. 2.

Hiromant

je prišel za kratko dobo in bo po črtah na roki čital prošlost, sedanost in bodočnost. Sprejema od 10.—12. in od 3.—6. ure dnevno. Celje, hotel »Balkan«, soba št. 1, I. nadstr. V. Timofejev. 3-1

Za jesensko in zimsko sezono

priporočam svojo veliko zalogo vseh vrst

kožuhovin.

V zalogi **kožuhovinski plašči** od Din 3.800.— (lastni izdelki).

MARTIN OREHOVC, krznarski mojster,

15-3s

CELJE, GOSPOSKA ULICA 14.

Gramofoni in plošče

iz tovarne **Edison Bell-Penkala Ltd.** kakor tudi plošče »His Master's Voice« in »Columbia« katere vodi imenovana tovarna na zalogi, se dobijo proti gotovini in po zelo ugodnih obrokkih pri

Goričar & Leskovšek, Celje

knjigarna in veletrgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi predmeti.

Predmete iz piroteh-

nične tovarne v Celju

(rakete, rimske luči, topiče, bengal. ogenj, žablice itd.)

ima v zalogi

150-4

ALBERT RUTAR,

puškar v Celju,

Slomškov trg, za farno cerkvijo.

Otvoritev damskega frizerskega salona

Cenjenim damam vljudno sporočam, da sem otvoril v moji družnici v Gosposki ulici šte. 4

damski frizerski salon

pod vodstvom gospe VRCA, ki ima večletno dunaisko prakso. Friziranje, onduliranje, umivanje glave itd. — Priporočam se za obilni obisk.

Anton Čoh.

Ferd. Pelle-ja vdova

Celje, Kralja Petra cesta 13

Ustanovljeno 1893.

Telefon 62.

Mednarodna spedicija — carinsko posredovanje v Ljubljani in Mariboru — carinske in železniške reklamacije — vskladiščenja — prevozi.

Selitve

s pohištvenimi vozi za isto ceno kakor z navadnimi.

Vsakovrstni prevozi ceneje kakor povsod.

Postrežba točna, strokovna in solidna.

Pojasnila brezplačno.

52-5

Delaj, nabiraj in hrani, varčevati se ne brani!

Popolnoma varno naložite denarne prihranke pri stavbeni in kreditni zadrugi z omeji. zavezo v Gaberju pri Celju

Varčuj v mladosti, da stradal ne boš v starosti!

LASTNI DOM

Obreštuje hranilne vloge po 6 1/2 %

Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše. Iamstvo za vloge nad 2.000.000 Din.

Marljivost, treznost in varčnost so predpogoj pravnosti!

Pri naložbi zneska do 50 Din se dobi nabiralnik na dom.

Iz malega raste veliko!

Pisarna v Celju Prešernova ulica 6.

Šolske knjige

za vse šole, ki so določene v šolskem letu 1928/29, se dobijo v knjigarni in veletrgovini s papirjem

Goričar & Leskovšek, Celje

18

Kralja Petra cesta šte. 7-9 in Glavni trg šte. 14.

Vse šolske in risalne potrebščine

se dobijo v veliki izbiri in najceneje v knjigarni in veletrgovini s papirjem

Goričar & Leskovšek, Celje

Kralja Petra cesta šte. 7-9 in Glavni trg šte. 14.

10